

császári barlangból hozott fiatal ősmédve koponyákkal, e feltevés minden kétséget kizáró biztos alapot nyer, főleg, miután a fentebb nevezett barlangokból származó koponyák félkörös vonalai a csonttaraj képzésére oly szép fejlődési átmenetet mutatnak, a melylyel a kérdéses koponyák félkörös vonalai első tekintetre is szembeötlő fejlődés sorozati kapcsolatban látszanak állani, úgyannyira, hogy ezekből a csonttaraj fejlődésének — a félkörös vonalak csaknem első megjelenésétől legmagasabb fokú fejlettségökig — s ezzel kapcsolatban az ősmédve koponyájának egy szép fejlődési sorozatát lehet összeállítani, melynek elsőbb fokait kétségen kívül a kérdéses koponyák, illetőleg koponya-darabok, míg a továbbiakat a homoród-almási és oncsászári koponyák képezik.

Az előadottakból kifolyólag s azokra támaszkodva én a kérdéses koponya-darabokat minden kételyt kizárólag fiatal ősmédve koponyáknak tartom s azt hiszem mindenki, s így *Dr. Primics* is, azoknak fogja tartani, ha bármily kis mértékben is tanulmányozza a ragadozó ősemelősök koponyájának fejlődését s az ásványföldtani és állattani intézet birtokában levő mind eme koponyákat egymással összehasonlítja.

Dr. Daday Jenő
egyet. tansegéd.

2. A magyarországi álskorpiók. Mindenki előtt, ki igen régi s hosszú időn át nem tisztogatott, nem porolt könyvekben vagy növénygyűjteményekben keresgélt, lapozgatott, a levelek között ide-oda futkosó állatkák közül bizonyára azonnal fél fog tűnni egy, farkatlan skorpióhoz hasonló, rákmódjára előre és hátrafelé igen gyorsan s ügyesen futkosó állatka. E kis állatka, mely a nevezett helyeken épen semmi kárt nem okoz, de sőt a különböző s a papirt emésztő más állatkák felfaldosásával hasznot csinál, épen a skorpióhoz való hasonlatosságáért álskorpiónak neveztetik, bár semmi skorpió-féle tulajdonokkal nem bír s mérgezni épen nem tud. Ehéz hasonló, de jóval nagyobb állatkák a szabadban meglehetősen nagy számban élnek. Emeljünk meg csak egy sokáig háborítlanul hagyott tyak fészket, vagy kutassunk csak rég nem tisztogatott ruhaszekrényekben, meglepetéssel fogunk meggyőződni arról, hogy ezen állatkák itt is jelen vannak. Ha lefeszítünk egy darab fakérget, vagy felemelünk egy követ vagy mohát s annak földfelőli részét figyelemmel vizsgáljuk, nagy valószínűséggel itt is megtaláljuk a kis álskorpiókat.

Szobai legyeinket figyelemmel szemlélve egyik-másikát igen nyugtalannak fogjuk találni; lábaival folyton surolja testét, szárnyait, ide-oda forgolódik s nehézkesen repül; kutatva a különös jelenség okát, nem kis meglepetésünkre látni fogjuk, hogy e nyugtalanság oka egy kis állatka, mely a légy testére van megkapaszkodva; meglepetésünk azonban még jobban fog fokozódni, miután ama kis állatkában egy álskorpióra fogunk ismerni.

Az előszámlált különböző helyeken a legtöbb esetben más — meg más jellemekkel bíró álskorpióeskákat — azaz különböző nembe és fajba tartozó alakokat találunk; így én *Tömösváry Ödön* tanárjelölt ural három éven át Erdély s részben Magyarország különböző vidékein ez állatkák közül 24 különböző lelőhelyen összesen 14 fajt találtam. Ezen anyagot nevezett barátommal monographicus irányban lehetőleg tüzetesen dolgoztuk fel s különösen a bonczani téren több érdekes buvárlatot tettünk; miután azonban reményljük, hogy munkánk nem sokára egész terjedelmében fog napvilágot látni, itt csupán gyűjteményünk fajait soroljuk fel az általunk tartott rendszertani beosztást követve.

Subordo. **Pseudoscorpionidae Latr. Álskorpiók.**

I. Familia. **Cheliferidae**. Hagen.

1. Genus. *Cheiridium*. Menge.
 1. Species. *Cheiridium muscarum* Leach
2. Genus. *Chernes*. Menge.
 1. Spec. *Chernes Reussii*. C. Koch.
 2. Spec. *Chernes cimicoides*. Fabricius.
3. Genus. *Chelifer*. Geoffroy.
 1. Spec. *Chelifer caneroides*. Linné.
 2. Spec. *Chelifer Entzi*. Daday et Tömösváry.
 3. Spec. *Chelifer Schaefferi*. C. Koch

II. Familia. **Obisidae**. Hagen.

1. Genus. *Roncus*. L. Koch.
 1. Spec. *Roncus lubricus*. L. Koch.
2. Genus. *Blothrus*. Schiöde.
 1. Spec. *Blothrus brevipes*. Frivaldszky.
3. Genus. *Chthonius*. C. Koch.

1. Spec. *Chthonius trombidoides*. Latreille.
4. Genus. *Obisium*. Illiger.
 1. Spec. *Obisium Simonii*. L. Koch.
 2. Spec. *Obisium dunicola*. C. Koch.
 3. Spec. *Obisium sylvaticum*. C. Koch.
 4. Spec. *Obisium seminudum*. Daday et Tömösváry.
 5. Spec. *Obisium muscorum*. Leach.

E fajok között kettő új lévén, mely általunk állítottatott fel, helyén valónak tartom azok rövid jellemzését közölni.

Chelifer Entzii. Daday et Tömösváry.

Corpus oblongo-ovatum. Scutum cephalothoracicum aequalegranulatum. Palporum articuli secundi cyathiformes. Truncus chelae ovatus. Setis simplicibus.

A test hosszukó tojásdad. A fejtor egyenlően szemcsézett. A tapogatók második izé csésze-alaku, széles csipkézett. Az ollók törzse tojásdad. A szőrök egyszerűek.

A test hossza 2·8—3. mm.

Obisium seminudum. Daday et Tömösváry

Articuli tertii palporum margine anteriore subcurvati; digiti chelarum trunco longiores, graciles; trunci chelarum oblongi, parum incrassati; digiti subcurvati. Palpi corpore paulo longiores. Setis palporum paucis.

A tapogatók harmadik izének mellső szegélye gyengén hajlitott; az olló szárai hosszabbak, mint a törzs és vékonyak; az ollók törzse hosszukó s kissé vastagodott; az olló szárai gyengén hajlottak. A tapogatók a testnél egy kissé hosszabbak, szőrözetök gyér.

A test hossza 2—3. mm.

Megjegyezni kívánom e helyen, hogy gyűjteményünket *Dr. L. Koch*-hoz kiküldtük volt Nürnbergbe revisió végett, mint olyanhoz, ki jelenben Európában e téren elismert tekintély. Hozzánk intézett levelében meghatározásaink helyességét s így a két új fajt is megerősíti, melyek közül az elsőt *Dr. Entz Géza* kolozsvári egyetemi ny. r. tanár úr tisz. telerére, nevéről neveztük el.

Dr. Daday Jenő.
egyet. tnrsegéd.